

[Holger Eriksen.]

sigtede. Det har man taget Konsekvensen af ved nu at skabe et andet Forhold mellem disse to Slags Mandater.

Man er dog gaaet et Skridt videre, nemlig ved at stille et Ændringsforslag, der gaar ud paa, at hvis det alligevel skulde vise sig, at et Parti fik flere Kredsmandater, end det har Stemmer til i alt, saa skal det afgive de Mandater, det har faaet for meget paa den Maade, at det bliver de Mandater, der er opnaaet ved den laveste Kvotient, som falder bort. Jeg er overbevist om, at denne Ændring ikke faar praktisk Betydning. I Indenrigsministeriet har man anvendt det af Ministeren forelagte Forslag paa de sidste 10 Valg, og i intet Tilfælde vilde noget Parti opnaa flere Mandater, end det havde Krav paa. Det er derfor heller ikke sandsynligt, at det vil ske i Fremtiden. Yderligere kan fremhæves, at Venstre efter Forslaget vil faa 3 og Socialdemokraterne 7 Tillægsmandater. Der er altsaa ikke saa lidt at løbe paa, før den Mulighed kan indtræffe, at et Parti faar for mange Kredsmandater.

Naar Ændringsforslaget alligevel er stillet, er det nærmest af psykologiske Grunde. Man ønsker, at Vælgerne skal vide, at Partierne under alle Omstændigheder vil faa Mandater i Henhold til deres Stemmer, men jeg lægger heller ikke Skjul paa, at vi dermed ønsker at standse en Agitation, der var startet paa et fuldkommen uhæderligt Grundlag. For et Par Maaneder siden bragte Venstrepresen en Sensationsmeddelelse om en Kæmpevalglovsfidus fra Socialdemokratiets Side, og det oplystes, at man i Rigsdagskredse var rystet — mindre kunde ikke gøre det — over at erfare, at en Beregning havde vist, at det let kunde gaa saaledes, at Socialdemokratiet efter det forelagte Valglovsforslag fik 7 Mandater mere, end det havde Stemmer til. Jeg har ikke truffet disse dybt rystede i Rigsdagskredse. Jeg har nok været klar over, at Venstremændene i Almindelighed var rystet ved Tanken om, at de nu skulde miste deres Privilegier og til at kæmpe paa lige Fod med de øvrige Partier, og det var den Ordførertale, der fra Venstres Side blev holdt ved første Behandling, jo et tydeligt Udtryk for. Men jeg har ikke truffet nogen, der var rystet ved Tanken om, at Socialdemokratiet vilde faa for mange Mandater, af den simple Grund, at man aldrig har hørt noget til den omtalte Beregning hverken i Udvalget eller noget som helst andet Sted. Maaske var Overskriften Kæmpefidus heller ikke særlig velvalgt, hvis Meningen da ikke var at demonstrere Sandheden i det gamle Ord, at Tyv tror, hver Mand

stjæler. Den omtalte Beregning har formodentlig aldrig eksisteret, eller ogsaa har den mere været et Produkt af en ukontrolleret Ophidselse end af faktiske Tal. Under alle Omstændigheder vil den i Dag intet være værd, idet intet Parti ifølge Ændringsforslaget kan faa flere Mandater, end det har Stemmer til.

Jeg beklager i høj Grad, at de Konservative ikke har kunnet være med til det sidste Flertals Indstilling, navnlig da de er enige med dette Flertal paa det rent principielle Omraade, nemlig at Mandaterne skal fordeles i Henhold til det samlede Stemmetal. Kun paa to Omraader adskiller det konservative Ændringsforslag sig fra Flertallets. Det ene er med Hensyn til Fordelingen paa Omraader, hvor de Konservative giver Hovedstaden tre Mandater mindre end Flertallet, og det andet er med Hensyn til Fordelingen paa Amterne og Storkredsene. Med Hensyn til det første forstaar jeg ikke de Konservatives Stilling. De var jo i 1939 med til at gennemføre en Valglov, der skulde have været gældende, hvis Forfatningsforslaget var blevet vedtaget, og efter det skulde Hovedstaden have haft 19,5 pCt. af samtlige Mandater. Efter Regeringsforslaget faar Hovedstaden kun 18,5 pCt., altsaa ikke saa stor en Procentandel, som de Konservative dengang var villige til at give Hovedstaden. Men efter de Konservatives Ændringsforslag nu faar Hovedstaden kun 16,8 pCt. af samtlige Mandater. Hvad er der sket med Hovedstaden i Løbet af de 9 Aar, siden den saaledes er faldet i de Konservatives Agtelse? Har den været uartig, har den vendt de Konservative Ryggen, eller hvad er det den nu skal straffes for?

I samme Forbindelse vil jeg gerne vende mig mod Venstre, hvis Presse har været saa højt oppe, at den har talt om Grundlovsbrud, hvis man gennemførte det foreliggende Forslag med Overførelse af de 3 Mandater til København. I 1920 var Vælgertallet pr. Mandat 23 pCt. større i København end i Jylland, i 1945 var det 67 pCt. større, og efter Forslaget vil det blive 39 pCt. større. Nu er det noget, der afgjort ikke tyder paa Favorisering af København, men efter det Forslag, som Venstres Indenrigsminister Dr. Krag forelagde i Samlingen 1927—28, vilde det kun blive 15 pCt. større. Hvis det at nøjes med, at Københavnerne skal bruge 39 pCt. flere Vælgere til et Mandat end Jyderne, er Grundlovsbrud, saa maa Venstres eget Forslag i 1927—28 have været det i potenseret Grad.

Hvad de Konservatives Forslag i øvrigt